

Naturvernforbundet
i Rana og omegn

Høringsuttalelse fra Naturvernforbundet i Rana og Omegn vedrørende ny konsesjon for Bjuråga kraftverk

Søknaden og kunnskapsgrunnlaget

Søknaden omfatter fornyelse av konsesjon for Bjuråga kraftverk. Tiltaket ble konsesjonsgitt i 2013, men arbeidet har ikke blitt igangsatt innen frist. Dermed må utbygger Clemens kraft søke om fornyet konsesjon.

Naturvernforbundet anser søknaden som mangelfull og dermed oppfylles ikke kravene til forsvarlig saksbehandling.

Vi vil her særlig trekke fram paragraf 8-12 i Naturmangfoldloven:

§ 8.(kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9.(føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§ 10.(økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11.(kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12.(miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Kilde: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2009-06-19-100>

Den biologiske mangfoldrapporten kan ved første blick virke grundig, Men i realiteten er den svært mangelfull, noe som i og for seg ikke underslås. Vi kan for eksempel lese at feltbefaringen er gjort i løpet av to dager. Befaringene ble foretatt i oktober og november, Naturlig nok er det vanskelig å få en fullstendig kartlegging av biologisk mangfold med så mangelfull kartlegging og på slike tidspunkter. I rapporten står det:

«Feltundersøkelse i forbindelse med utbyggingsplanene ble foretatt 12.10.2006 av Jon T. Klepsland, BioFokus (tidligere Siste Sjanse). I feltundersøkelsene er det fokusert på vegetasjonstyper og naturtyper samt karplante-, lav-, sopp- og moseflora. Tidspunktet var noe sent for organismegruppene jordsopp og karplanter, men gunstig for inventering av vedsopp, moser og lav. Kunnskapsstatus etter nye feltundersøkelser høsten 2006 vurderes som tilfredsstillende for karplanter, lav, vedsopp og delvis for moser, men mangelfull i forhold til ferskvannsf fauna, fugl, pattedyr, invertebrater og jordboende sopp.»(vår understreking)

Konklusjon angående utredning og søknad: Slik vi vurderer det, må søknaden grunnet åpenbare mangler avvises. Hvis Clemens kraft ønsker å gå videre med prosjektet, må ny søknad utarbeides hvor kravene i Naturmangfoldloven er oppfylt,

Arealkonflikter i området og hensynet til total belastning

Influensområdet er en av innfallsportene til Okstindan og tiltaket vil ha negative følger for friluftslivet. Dette er svært underkommunisert i søknaden fra Clemens slik den nå foreligger. Her må det også tas med at trafikken i området har fått et betydelig oppsving siden opprinnelig søknad ble utarbeidet.

I de siste åra har det vært vekst innen reindriftsnæringa i Hemnes. Vi kan ikke se at søknaden er oppdatert med tanke på dette.

Hensynet til total belastning er ikke behandlet med tilstrekkelig alvor i søknaden fra Clemens eller av NVE. 97% av vannkraftpotensialet i Hemnes kommune er bygget ut. Naturvernforbundet mener dette er et tungtveiende argument for å stanse videre nedbygging av vassdragsnaturen i Hemnes kommune.

Konklusjon angående arealkonflikter og hensynet til total belastning: Hensynet til total belastning, reindrift og friluftsliv tilsier at videre utbygging i området rundt Okstindan stanses.

Naturverdier

Kartlegging av naturverdier er ikke Naturvernforbundets ansvar. Ut fra de mangler i kunnskapsgrunnlaget som rapportene som er vedlagt søknaden selv påpeker, går vi ut fra at prosjektet enten skrinlegges eller at det blir utarbeidet en ny søknad av tilstrekkelig bredde og faglig kvalitet.

Det foreslås mulig avbøtende avbøtende tiltak og videre undersøkelser i søknaden, bla et overvåkningsprogram. De avbøtende tiltakene som er nevnt i søknaden framstår som svært lite troverdige med tanke på reell effekt. Slik vi tolker det er det derfor et overvåkningsprogram er foreslått. Hvilke justeringer som vil være mulig å gjøre som følge av resultater fra overvåkningsprogrammet framgår ikke. Ved utbygging av Bjuråga vil miljøet for flora og fauna i og langs vassdraget bli påvirket negativt. Det er uomtvistelig. Men på bakgrunn av det mangelfulle kunnskapsgrunnlaget som framgår av søknaden vet vi ikke på hvilken måte eller for hvilke arter. Her må Naturmangfoldlovens paragraf 9 komme til anvendelse.

Konklusjon angående naturverdier: Etablering av kraftverk i Bjuråga vil trolig føre til store negative følger for biologisk mangfold. Søknaden må avslås.

Oppsummering: Naturvernforbundet i Rana og Omegn mener at etter en samlet vurdering må søknaden om utbygging av Bjuråga kraftverk avslås.

For Naturvernforbundet i Rana og Omegn: Frode Solbakken